

Geachte Raad en College B en W,

Laat ik beginnen met het uitdelen van een compliment. Namelijk dat ik trots ben op hoe wij, colleges, Raden en ambtenarencorps, Heerlen vorm aan het geven zijn.

Laten we de komende jaren daarom kritisch blijven op inhoud, scherp zijn op financiële verantwoording van beleid en elkaar fatsoenlijk en respectvol te bevragen hierop. Dat mag verwacht worden van oppositie- maar ook van de zittende coalitiepartijen. **Dualiteit** mag wel wat meer vorm krijgen in Heerlen. Af en toe worden er links en rechts aanzetten gedaan, maar uiteindelijk wordt dan niet doorgepakt op de eerder ingezette argumentatie. En dat is jammer, want onze inwoners verdienen vertegenwoordigers in de Raad die durven zich te positioneren op inhoud ook al is dat niet altijd primair in het belang van de eigen partij.

Dan nu, de inhoud.

Allereerst, het zal u niet verbazen, het Ouderenbeleid in Heerlen.

Ook dit jaar houdt het budget voor Ouderen niet over.

Steeds wordt minder besteed aan het ondersteunen van onze kwetsbare ouderen.

Net zij hebben een steuntje in de rug nodig van onze gemeente om prettig te kunnen blijven meedoen in hun leefomgeving.

Maar waarom wordt dan bijvoorbeeld de subsidie gestopt die de KBO Hoensbroek al jaren ontvangt om wekelijks een lunch te organiseren voor ouderen met een kleine beurs? En waarom stoppen de workshops om ouderen digitaal vaardig te maken? Dat zijn immers beproefde instrumenten om eenzaamheid onder ouderen te bestrijden.

Ten aanzien van Eenzaamheid willen wij nog een voorzet doen die een wezenlijke bijdrage kan leveren. De OPH pleit ervoor om het College op te roepen er werk van te maken om aanzienlijk meer vrijwilligers te werven in wijken en buurten om zodoende meer handen vrij te maken voor verenigingen en maatschappelijke support.. Uit onze contacten blijkt dat er een latente behoefte is om de dagen meer zinvol te besteden voor en met mensen. Het is zaak om die behoefte om te zetten in daden. De diverse buurtorganisaties zouden daar ook een belangrijke rol in kunnen vervullen. **Start dan ook met het formeren van een denktank, hoe eea aan te vliegen. Wij hebben hier een motie voor klaar liggen voorzitter.**

Via het gezond en actief leven akkoord (GALA) zijn meerjarig middelen ter beschikking gesteld die bijdragen aan thema's die het ouderenbeleid raken zoals mantelzorg, leefomgeving, eenzaamheid en valpreventie. **Op welke manier gaat u deze GALA-middelen hier ook daadwerkelijk voor inzetten? Kunt u een overzicht geven van de meerjareninzet van deze middelen?**

Tot onze stomme verbazing wordt in deze begroting bij het hoofdstuk Wonen geen enkel woord geschreven over de woonbehoefte van oudere Heerlenaren. Per slot van rekening toch echt wel de grootste doelgroep nu en in de komende jaren in deze stad. Door onze vele contacten in de diverse stadsdelen weten we dat de meeste oudere inwoners graag passend in hun eigen omgeving willen blijven wonen.

Naast voldoende gelijkvloerse woningen zijn er ons inziens meer dan voldoende leegstaande objecten in diverse wijken beschikbaar zoals bv de marechausseekazerne in Welten, Het LOMA-huis in Hoensbroek of het DSM complex in het Eikenderveld. **Wij roepen het college dan ook op toe te zeggen om het contact op te zoeken met projectontwikkelaars/zorgaanbieders en de regie te nemen om dit soort complexen om te toveren naar geschikte woonruimtes voor ouderen in hun wijk.** Zie hiervoor ook het project dat gestart wordt in Amstenrade waarbij ook nog eens de mix tussen oud en jong wordt gemaakt en de zgn Knarrenhofjes.

Een ander belangrijk thema dat iedere inwoner raakt is **Veiligheid**, eveneens een topprioriteit voor de OPH.

Onze partij heeft verleden jaar middels een motie het College opgedragen om **10 nieuwe BOA's aan te nemen. Onze vraag nu is: hoeveel van de toegezegde fte's zijn nu ook daadwerkelijk geworven en wat is de netto groei van het BOA bestand?**

De burgemeester loopt bij de centrale overheid tegen muren aan, tot grote frustratie van eenieder en niet in de laatste plaats van die van onze hardwerkende agenten. Maar wat is de werkelijkheid? De wijkagent is weg. Politiebureaus zijn nauwelijks nog open. Aangifte doen is een crime. Het ziet er niet naar uit dat de nationale politie nog in staat zal zijn terug te keren naar de Heerlense wijken. Maar ondertussen 'schreeuwen' buurten en wijken in Heerlen om een zichtbare handhavingscapaciteit.

Dat Heerlen zijn verantwoordelijkheid neemt, zijn we aan onze burgers verplicht. Derhalve dient de stad verder te investeren op zijn eigen handhavingskracht in het kader van de veiligheid. BOA capaciteit is schaars, alle omringende gemeentes vissen in dezelfde vijver. Maar er zijn meer wateren waaruit gevist kan worden. **Wij dienen dan ook een motie in om het college op te dragen een BOA/politie-lobby te starten. Met als uiteindelijk doel om in deze regio bij wijze van proef een significante groep te werven uit de randstad en/of buitenland.**

Maar ook de voorziening die we allemaal nodig hebben mbt ziekenzorg is essentieel. Juist omdat het belangrijkste argument van Zuyderland inzake het overhevelen van de SEH naar Sittard, vooral ligt aan het personeelstekort, stellen wij het volgende voor. **Koppel aan de motie om BOA personeel te gaan verwerven in de randstad en het buitenland, tevens het werven van noodzakelijk personeel voor de Ziekenhuiszorg.** Nu hiermee van start gaan kan wezenlijk bijdragen aan het behoud van de huidige ziekenhuisfuncties in Heerlen. Uiteraard moeten we dan ook voorzien in zaken die deze mensen nodig hebben om hier fatsoenlijk te kunnen leven (salaris en wonen). Het zijn bijzondere tijden die vragen om bijzondere en innovatieve maatregelen. We kunnen niet anders voorzitter.

Een andere voorziening waar wij aandacht voor vragen is het openbaar vervoer. Duurder en minder, dat staat ons mogelijk te wachten nu Arriva dadelijk het regionale vervoer overdraagt aan een Amerikaanse investeringsmaatschappij. **Wat gaat dit College er aan doen, al dan niet in regionaal overleg, om het huidige openbare vervoer als voorziening voor mensen die daarvan afhankelijk zijn, betaalbaar en bereikbaar te houden? Immers, het doen van boodschappen in de buurt wordt steeds lastiger voor mensen met beperkte vervoersopties, door het wegvallen van buurtsupers. Wat is het beleid van het College hiervoor?**

Natuurlijk staan wij achter de steun die kwetsbare mensen in onze stad nodig hebben. Maar wij missen wel meer balans in enerzijds preventie en anderzijds curatief optreden. Wij moeten meer streven naar vitale gemeenschappen, die goed voor zichzelf en elkaar zorgen. Wat is hierop het beleid van onze nieuwe wethouder?

Economisch gaat het zeker niet slecht in onze regio. Maar dat moet wel zo blijven. Belangrijk in dat kader zou moeten zijn dat we anticiperen op de uitgangspunten van het rapport "Elke Regio telt". Spreiding van Overheidsdiensten heeft ons na het sluiten van de mijnen, veel werkgelegenheid opgeleverd. Daar is het nu opnieuw tijd voor. **Overheidsdiensten gerelateerd aan Grensoverschrijdend werk is voornamelijk georganiseerd in de Randstad. Dat is alleen al om geografische redenen een vreemde zaak. Wij roepen onze burgemeester dan ook in een motie op om samen met andere regionale collega's en instanties te starten met de lobby om deze diensten naar de regio te laten verplaatsen.**

Last but not least een harde kritische noot mbt het **Financieel beleid** van dit College.

Wij missen in deze begroting de verleden jaar toegezegde Klimaatbegroting. Waar is die ?

Tevens is er, ondanks diverse keren naar gevraagd door de OPH, nog steeds geen instrument om het beleid en de financiële verantwoording te volgen van programma Heerlen Noord. Wij vragen er daarom maar naar middels een motie.

De begroting 2024 is een kloppend geheel. Bravo voor het komend jaar. Maar we moeten ook vooruit kijken. Vanaf 2026 moeten we het waarschijnlijk met beduidend minder middelen doen.

Heerlen loopt over van ambitie om ons centrum om te vormen tot onze regionale trots. Dat onderschrijven we uiteraard. Maar die ambitie kent wel grenzen. En het is, wat de OPH betreft, verstandig om de juiste keuzes te maken waaraan we onze centen besteden, zeker gezien wat in 2026 op ons afkomt!

Als we dan kijken naar de mega centrum projecten die op stapel staan zoals daar zijn het Romeins museum, Royal/fimhub, Hogeschool Zuid, Landsfort Herle en het Centrumbad, weten we dat de financiering van deze projecten nog lang niet gedekt is. We hebben het dan over tientallen miljoenen voorzitter. En als we dan ook van plan zijn om de komende jaren fors te gaan investeren in centrumplan Hoensbroek en Willemskwartier, dan lijkt het een utopie om dit allemaal te verantwoorden zonder dat de gemeente daarmee zijn huidige, gezonde financiële positie verkwanselt.

Onze vraag is dan ook aan het College om ons net als verleden jaar een update te geven van de stand van zaken van genoemde projecten en wat hiervan de actuele stand van zaken is mbt de dekking.

Voorzitter, ik ga afronden. Maar niet voordat ik een **toetje** aankondig in de vorm van een motie.

Deze heeft te maken op het anticiperen van de mogelijke komst van de Einstein telescoop. De OPH kan zich zomaar voorstellen dat, indien deze daadwerkelijk er gaat komen in de regio, velen in deze provincie er gemakshalve van uitgaan dat het hoofdkwartier vanzelfsprekend gaat komen in Maastricht. **Laten we daar op inspelen voorzitter, door in overleg met de regionale gemeentes en met Aken de lobby te starten om dit hoofdkwartier nu eens niet in Maastricht te vestigen maar in de regio Heerlen/Aken. Een motie hiervoor komt uw kant op.**

